

■ TRIBUNA POLITICA

La promoziun da la medischna da chasa è sin buna via

DA CHRISTIAN RATHGEB,
CUSSEGLIER GUVERNATIV

Las medias ed ils medis da chasa han ina rolla impurtanta en il sectur da sanadad da noss chantun. Els èn ils posts da consulta-ziun tar problems da sanadad da la populaziun dal Grischun e da ses giasts.

Per garantir il provediment ambulat da la populaziun èn cumpetentas en il chantun Grischun en emprima lingia las vischnancas. En ina brev l'atun 2012 ha il departament rendì attent las vischnancas ch'ellas stoppian adattar las soluziuns per eliminar ils problems che statan en connex cun las medias ed ils medis da chasa precis a la situaziun da la regiun pertutgada e ch'ellas stoppian er resguardar soluziuns ordaifer il rom vertent, sco per exempel en furma da centers regionalis da sanadad. Igl è plaschaivel che differentas vischnancas han sviluppa – sco reacziun sin la brev dal departament – activitads per garantir il provediment medicinal ambulat al lieu en il senn da la brev dal departament.

Conscient da la rolla centrala da las medias e dals medis da chasa tar il provediment medicinal da la populaziun, ma er dals giasts, ha il chantun prendì mesiras cumplexivas per promover il provediment medical da basa en il chantun. Per tut las mesiras impunda il chantun circa 1,4 milliuns francs per onn. Las singulas mesiras figureschan sin ina glista en il model directiv concernent il provediment da la sanadad dal chantun Grischun (pagina d'internet dal DGSS).

Er las assicuranzas da malsauns paran dad esser daventadas pli conscientas da l'impurtanza da la medischna da chasa. Las assicuranzas da malsauns han concedì a las medias ed als medis a partir dal 1. da schaner 2014 in augment da la valur dals puncts da taxa dad 82 sin 83 raps. La regenza ha approvà la fin da schaner 2014 ina cunvegna correspudenta.

L'ultim temp èn vegnidas svilupadas er sin plaun naziunal differentas activitads per promover la medischna da chasa. Ils 18 da matg 2014 ha lieu la votaziun dal pievel davart la cuntraproposta directa tar l'iniziativa federala dal pievel «Gea a la medischna da famiglia».

Tenor il nov art. 117a da la constituziun federala concludida da l'assemblea federala sco cuntraproposta a l'iniziativa survegnan la confederaziun ed ils chantuns l'incumbenza da procurar, en il rom da lur cumpetenzas, che tuts hajan access ad in provediment medicinal da basa sufficient e d'alta qualitat sco er da renconuscher e da promover en quest connex la medischna da chasa sco ina part integrala essenziala dal provediment da basa. En la nova disposiziun constituziunala vegn la confederaziun ultra da quai autorisada da relaschar prescripziuns per indemnizar en moda adequata las prestaziuns da la medischna da chasa. Jau persunalmain sustegn dal tuttafatg la cuntraproposta e sper correspudentamain ch'ella vegnia acceptada dal pievel e dals chantuns ils 18 da matg 2014.

Gia il zercladur 2012 ha il Departament federal da l'intern (DFI) lantschà il masterplan «Medischna da chasa e provediment medicinal da basa» per pudair svelter far frunt a las difficultads da la medischna da chasa e dal provediment medicinal da basa. Il masterplan sco er la cuntraproposta directa a l'iniziativa dal pievel «Gea a la medischna da famiglia» procuran che la situaziun da las medias e dals medis da chasa vegnia meglierada en moda concreta e svelta e ch'il provediment medicinal da basa vegnia rinforzà. Ina da las mesiras dal masterplan prevesa da megliar la situaziun finanziaria dals provediders da basa.

Per quest intent prevesa il sboz, ch'il DFI ha tramess en consultaziun il december 2013 per in'ordinaziun davart l'adattaziun da structures tariffaras en l'assicuranza da malsauns per megliar la situaziun dals provediders da basa, ina posiziun supplementara per las gruppas da prestaziun medischna generala interna, medi generalist, medischna d'uffants e da giuvenils en la pratica da medi. L'ordinaziun e pia la meglieraziun da la situaziun per ils provediders da basa duain avair in effect gia a partir dal 1. d'october da quest onn. En sia consultaziun ha la regenza sustegnì dal tuttafatg l'ordinaziun previsa.

Lain sperar che las stentas sin plaun communal, chantunal e naziunal per promover la medischna da chasa hajan il success giavischà. En spezial èsi da sperar che dapli medias e medis giuvens sa decidian per la lavur sco medi da chasa empè sco medi specialisà.